

ДО

ВСС-4133 /

21-03-2017

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДОКЛАД

от Валентина Бошнякова - съдия в Окръжен съд – Смолян и
Национално лице за контакт на Националната съдебна мрежа по
граждански и търговски дела в Република България – търговски дела

ОТНОСНО участието ми в 63-та редовна среща на лицата за контакт
на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела,
проведена на 2 март 2017 г. в гр. Брюксел, Белгия

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

С Решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 8 от 21
февруари 2017 г., т. 18 Валентина Бошнякова – съдия в ОС – Смолян и
Национално лице за контакт на Националната съдебна мрежа по
граждански и търговски дела в Република България – търговски дела и
Галя Маринова – съдия в Апелативен съд – В. Търново и член на
Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела в Република
България бяха командировани за участие в 63-та редовна среща на лицата
за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски
дела, за периода 1-3 март 2017 г. в гр. Брюксел, Белгия.

Срещата бе проведена на 2 март 2017 г. в гр. Брюксел в сградата на
Европейската комисия – Albert Borschette Congress Center /CCAB/, Rue
Froissart 36, Brussels, като същата бе открита и ръководена от г-н Stephan
Matyk. На срещата като представители на Република България взеха
участие съдия Валентина Бошнякова – Национално лице за контакт на
Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела в Република
България – търговски дела, Галя Маринова – съдия в Апелативен съд – В.
Търново и член на Националната съдебна мрежа по граждански и

търговски дела в Република България и Красимир Войнов – първи секретар в Постоянното представителство на Република България към ЕС.

Срещата протече по предварително обявения дневен ред:

I. Въведение от страна на Европейската комисия.

Г-н Stephan Matyk приветства всички присъстващи и направи кратко представяне на темите и въпросите, предстоящи за обсъждане на посочената среща на лицата за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

II. Представяне на Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията. Текст от значение за ЕИП.

Г-жа Emanuela Canetta и г-жа Gabriele Venskaityte /ГД „Конкуренция“, Европейска комисия/ направиха презентация по темата, като особено внимание беше обърнато на оповестяването на документите и защитата на конфиденциалната информация.

Представителят на Люксембург посочи, че директивата е транспонирана в неговата държава.

Във Франция директивата също е транспонирана, като са създадени два вида процедури – за физически и за юридически лица, а в Испания е уредена отделна процедура за опазване на търговската тайна. В Португалия са предвидени специални мерки за защита на конфиденциалната информация, а в Италия има специални съдилища, които се занимават със спорове, свързани с конкуренцията.

Голяма част от представителите на държавите членки не можеха да отговорят дали и как е транспонирана горесцитираната директива, поради което поискаха време за допълнително предоставяне на информация.

Предложение за изготвяне на практическо ръководство относно приложимото право и подсъдността във връзка с потребителските договори.

Това предложение е било поставено на годишната среща на Европейската съдебна мрежа, проведена на 1-2 февруари 2017 г. в гр. Брюксел, Белгия. Разработването на такова практическо ръководство изисква повече време и предварителна подготовка, поради което Европейската комисия обмисля организирането на нова среща за обсъждането на конкретни въпроси, за която държавите членки ще бъдат допълнително уведомени.

III. Въпроси, във връзка с прилагането на Регламент /ЕС/ 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година относно производството по несъстоятелност /преработен/.

Г-н Pál Szirányi /ГД „Правосъдие и потребители“, Европейска комисия/ направи презентация на посочената тема, след което беше дадена възможност на участниците в срещата да изложат своите мнения и коментари по отделни предварително поставени въпроси.

Регламентът е влязъл в сила, но ще се прилага от 26 юни 2017 г., като нормите за създаване на регистри по несъстоятелност ще се прилагат от 26 юни 2018 г., а тези за взаимно свързване на регистрите по несъстоятелност – от 26 юни 2019 г. На основание чл. 86 от регламента държавите членки предоставят в рамките на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела кратко описание на националното законодателство и производствата в областта на несъстоятелността.

Регламент /ЕС/ 2015/848 /поправен/ задължава съдилищата, които са сезирани с молба за откриване на производство по несъстоятелност, да си сътрудничат директно със съдилищата в другите държави членки, в които има образувани производства по несъстоятелност, свързани със същия длъжник или с друг член на търговското дружество. Това задължение налага нова концепция, която надхвърля традиционния начин на комуникация, а именно: по молба на съд от една държава членка директно до съд на друга държава членка с цел ефективно развитие и на двете процедури. Това може да постави практически трудности и предизвикателства пред съдилищата, особено за тези, които по различни причини не комуникират директно с трансгранични участници по висящи дела. За да подпомогне държавите членки да изпълнят задължението си за директно трансгранично сътрудничество, Европейската съдебна мрежа препоръчва създаването на практически, необвързващ инструмент, който да служи като ръководство при конкретните дела. На този етап Европейската комисия насочва към няколко документа, разработени от различни организации на световно и европейско ниво, които в случая

могат да послужат за източник, а именно: 2009 UNCITRAL Practical Guide, европейски проект, ръководен от университета в Leiden и Nottingham Law School, за развитието на европейското трансгранично директно сътрудничество между съдилищата във връзка с несъстоятелността, принципи и насоки.

IV. Бъдещи насоки на Европейската съдебна мрежа за сътрудничеството между съдилищата по производствата по несъстоятелност.

Г-н Pál Szirányi постави въпроса дали биха били полезни такива насоки за директно сътрудничество между съдилищата.

Представителят на Люксембург изрази съмнение каква ще е правната основа на едни такива насоки, а позицията на Англия беше, че това е добра идея, но първо следва да се уточни и дефинира за какъв вид инструмент става въпрос – наръчник, справочник, ръководство, дали да бъде задължителен или не, с теоретична или с практическа насоченост.

Мнението на г-н Pál Szirányi беше, че тези принципи и насоки следва да бъдат изготвени предварително, без да се чакат оплаквания, че дадена държава членка не изпълнява задължението си за директно сътрудничество между съдилищата.

Представителят на Германия изрази позиция, че подобни насоки биха били полезни, особено за практикуващите. Това беше становището и на Испания, с допълнение, че езикът, на който ще се осъществява сътрудничеството би бил проблем, включително и ако ще е необходимо някакво валидиране /по електронен път или по друг начин/.

Представителят на Люксембург заяви, че тези практически насоки следва да не бъдат задължителни и преди да се изготвят първо трябва да се изчака развитието на практиката и възникването на евентуални затруднения, както и да се уточни какво ще бъде съдържанието на тези насоки.

Представителят на Полша застъпи становище, че неговата държава има някакъв малък опит и този наръчник не следва да бъде задължителен, като за изготвянето му не трябва да се чака повече, тъй като е важно да се разчупят формалните бариери при директното сътрудничество и комуникация между съдилищата.

Представителят на Франция посочи, че не може да вземе официална позиция, а според Унгария този наръчник ще бъде полезен, като първо следва да бъде определена неговата структура.

Представителят на Португалия заяви, че подкрепя тази идея, която следва да бъде осъществена стъпка по стъпка.

Г-н Pál Szirányi представи принципите, включени в горепосочените документи, след което постави на дискусия въпроса дали следва тези принципи да бъдат включени в наръчника.

Представителят на Франция, подкрепен впоследствие и от представителя на Белгия, изрази резервираност по този въпрос, предвид обстоятелството, че държавите членки имат процесуална автономия и този наръчник няма да бъде задължителен.

Представителят на Швеция заяви, че това са много добри принципи и би било добре да бъдат включени в наръчника.

Представителят на Люксембург изрази съмнение дали с този наръчник ще се осъществи изпълнение на регламента за несъстоятелността или ще се излезе извън неговия обсег. Според Унгария трябва да бъде направено едно такова тълкуване, тъй като това е частна инициатива, а освен това следва да се уточни какво е предназначението на принципите в процедурата и как ще се прилагат – един по един или по друг начин.

Представителят на Малта посочи, че наръчникът няма да попречи на независимостта на съда.

На следващо място беше поставен на дискусия въпросът досежно обхвата на бъдещия инструмент /наръчник/.

Представителят на Португалия предложи наръчникът да бъде съсредоточен върху комуникацията, с цел нейното улесняване – как да се осъществи, на какъв език, на какво правно основание и без да се въвежда детайлна уредба на правата на страните.

Г-н Pál Szirányi посочи, че следва да се помисли за изготвяне на практически насоки и за директно сътрудничество между съдилищата и синдиките, като се има предвид съдилищата в широк смисъл.

Въпросът досежно целта на бъдещия инструмент /наръчник/ обуслови и други теми за дискусия. Г-н Pál Szirányi акцентира върху ситуацията ако няма национална процедура, дали може да бъде използвана такава от наръчника.

Представителят на Франция изрази становище, че наръчникът не може да се намесва и да пречи на независимостта на съдията. Този наръчник може да послужи само за комуникацията и сътрудничеството между съдиите и юрисдикциите на държавите членки.

Според Германия връчването на документите би било проблем, който не може да се преодолее с този наръчник. Освен това, следва да има и определени ограничения при комуникацията – например във връзка със защитата на лични данни.

Представителят на Швеция застъпи позиция, че преценката къде да се сложи линията е на съдията, а наръчникът следва да се съсредоточи върху комуникацията.

Представителят на Унгария заяви, че много проблеми ще бъдат разрешени чрез регистъра по несъстоятелност.

Г-н Pál Szirányi отново посочи, че комуникацията между съдилищата е директна и следва да се съсредоточим върху въпросите, които не могат да се разрешат чрез регистъра, като например поверителността на информацията, защитата на правата на страните и др.

Франция също застъпи становище, че при обмяната на информация трябва да има определени гаранции.

Представителят на Естония заяви, че следва да се помисли дали наръчникът да бъде включен в електронния портал.

Беше засегнат и въпросът за връзката на бъдещия инструмент /наръчник/ с безпристрастността на съдията.

Според Швеция независимостта така или иначе е обусловена от определени обстоятелства, а представителят на Полша изрази някои съмнения по този въпрос, като разграничи видовете независимост – професионална, от работодателя и заяви, че по отношение на правата на третите страни 2009 UNCITRAL Practical Guide би бил много полезен.

Представителят на Малта заяви, че за безпристрастността на съдията съществуват конституционни гаранции и по-скоро въпросът касае безпристрастността на посредниците.

Според Франция комуникацията трябва да бъде сигурна и защитена, съдията трябва да знае и да е сигурен с кого комуникира – с друг съдия, с кредитори, със синдик и т.н.

На следващо място г-н Pál Szirányi постави на обсъждане въпросът досежно езикът, на който съдиите ще осъществяват своята комуникация, тъй като езикът е една от най-сериозните пречки за бързо и ефективно сътрудничество.

Според Унгария английският език може да бъде приет за общ език, тъй като във всеки съд във всяка държава членка може да бъде намерен преводач от английски.

Представителят на Германия изрази становище, че общ език за съдилищата на държавите членки не е уреден и официалният език е съответният национален език, а според Франция това е процедурен въпрос.

Представителят на Англия предложи в случая въпросът за езика на комуникацията да бъде разрешен така, както е в Регламент Брюксел IIА. Тази идея беше споделена и от Португалия с аргумента, че в Регламент Брюксел IIА също е уредена директната комуникация между съдиите, както и че следва да се направи разграничение между комуникацията и директната комуникация, като разговорите между съдиите не следва да се приемат за процедурен въпрос.

Според Франция обаче в цитирания регламент не е ясно уреден този въпрос, поради което изборът на средствата на комуникация следва да бъде по преценка на съда.

Представителят на Белгия заяви, че всякакви подходящи средства на комуникация могат да бъдат използвани в случая.

Представителят на Люксембург застъпи становището, че практиката ще покаже точно какви средства на комуникация да бъдат използвани, като на този етап е твърде рано те да бъдат определени.

Валентина Бошнякова направи предложение за включване на още една тема в този наръчник, а именно: въпросът досежно разноските, направени във връзка с комуникацията между съдилищата и тяхното възлагане.

Представителят на Европейската комисия благодари за направеното предложение и заяви, че този въпрос също е важен и следва да бъде поставен на дискусия от държавите членки и впоследствие разработен.

Срещата продължи с кратък коментар по въпроса за общите задължения, произтичащи от сътрудничеството между съдилищата на държавите членки и специфични примери на сътрудничество, по които взеха отношение представителите на Португалия, Унгария и Англия.

Поради изчерпване на въпросите от дневния ред и дискусиите по тях, срещата беше закрыта.

гр. Смолян
13.03.2017 г.

С уважение:

Валентина Бошнякова
съдия в Окръжен съд – Смолян и
Национално лице за контакт на
Националната съдебна мрежа по
граждански и търговски дела в